

Financial Risk&Regulation

Felügyeleti elvárások változása a pénzügyi szektorban

Hírlevél – 2021. január

Az Európai Bizottság és az Európai Bankhatóság folytatja a Bázeli III csomag EU-s implementációját. A csomag ugyan késik, amelynek egyik fő oka a COVID-19 csomag kidolgozása, valamint a banki terhek aránytalan növekedésének elkerülése volt, de az EU-s szervek eltökéltek az implementációban. Jelen hírlevelünkben az EBA által készített hatástanulmányt foglaljuk össze, valamint kitérünk a jelentési és közzétételi szabályok és technikai feltételek változására, amelynek célja a különböző eszközök közötti összhang növelése és az intézményi működési terhek csökkentése.

Bázeli III hatástanulmány

Előzmények

A globális pénzügyi válságot követő szabályozói törekvések eredményeként a Bázeli Bizottság 2017 decemberében kiadta, majd 2019 januárjában frissítette a Bázeli III keretrendszer utolsó elemeit és a végső piaci kockázati keretrendszert (beleértve a kereskedési könyv felülvizsgálatára vonatkozó FRTB keretrendszert). A felülvizsgált szabályozói javaslatok célja a válság előtti szabályozási keretek hiányosságainak a javítása és a bankrendszer ellenállóképességének az erősítése volt a gazdaság ciklikus válságaival szemben.

Az tőkeszabályozási keretrendszer legutóbbi változása a CRR2 és a CRD5 megjelenése volt, amikről a [2019. augusztusi hírlevelünkben](#) is írtunk, ennek a csomagnak az általános első alkalmazási dátuma 2021. június 27. A szabályozás a COVID-19 krízis hatására változott, amelyről a [2021. júliusi hírlevelünkben](#) írtunk.

Az Európai Bankhatóság (EBA) a Bázeli III reformok implementálására vonatkozó észrevételeit két lépcsőben, 2019 [augusztusában](#) és [decemberében](#) fogalmazta meg, az Európai Bizottság 2018. májusi [felkérését](#) (Call for Advice – CfA) követően. Az EBA-

nak ezek a jelentései magukba foglalnak a reformok implementálására vonatkozóan egy, a résztvevő bankcsoportok EU konszolidált szintjén jelentett adataira épülő, bankméret szerint csoportosított kvantitatív hatásértékelést, a megvalósításra vonatkozó ajánlásokat továbbá egy makrogazdasági hatásértékelést (az EBA ezt az ECB-vel közösen végezte el). 2020 márciusában az EBA az előbbieket kiegészítve a kvantitatív hatástanulmányt egyedi entitásokra vonatkozóan is elvégezte.

Az EBA ezekben a jelentéseiben világossá tette, hogy támogatja a Bázeli III-as reformok implementálását. A felügyeleti szerv értékelése szerint a Bázeli III-as reformok erősíthetik az európai bankrendszer iránti bizalmat és annak ellenállóképességét. Ezek az előnyök az EBA szerint messze felülmúlják azokat a nehézségeket, amelyek az implementálás során a szabályozói tőkekövetelmények esetleges növekedéséből származnak. A Bázeli III-as reformok implementálását a Covid-19 okozta válság miatt ugyanakkor a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság 1 évvel elhalasztotta, így ezek hatályba lépését 2023. január 1-re tervezik (az átmeneti jellegű rendelkezések határideje ugyancsak egy évvel későbbre, 2028. január 1-re tolódott). Az implementáció aktuálisan várható időzítését a következő táblázat mutatja be.

Az MRC hatás elmarad a 2019. decemberi riportban megjelenő 24,1%-os értéktől. Az MRC hatás csökkenése elsősorban az alacsonyabb CVA hatásnak köszönhető (2,1% a legutóbbi 4,3%-os becslés helyett), miután 2020 júliusában új CVA keretrendszer

lett bevezetve, és az output floor hatás is mérséklődött (6,7% a korábbi 9,5% helyett). Az alacsonyabb tőkehiány a bankok javuló tőkehelyzetének (ne felejtjük, az elemzés 2019-es adatokra épül) és az alacsonyabb MRC-nek köszönhető.

Százalékos változás a T1 MRC (a jelenlegi T1 MRC-hez képest) bank méret szerint, Bázél III scenárió, 2019 decemberi adatok

Bank méret	Δ SA	Δ IRB	Δ CCP	Δ SEC	Δ MKT	Δ OP	Δ CVA	Δ LR	Δ OF	Δ Total
Össz. bank	2,4	2,6	0	0,4	0,8	3,8	2,1	-0,2	6,7	18,5
Nagy	2,3	2,6	0	0,4	8	4	2,1	-0,2	6,9	19
GSII	2,2	3,9	0	0,6	0,5	6,3	2,3	0	6,7	22,4
OSII	2,6	0,6	0,1	0,3	1,3	2	2,1	-0,1	7,9	16,5
Közepes	3,2	0,1	0	-1,1	-0,9	-0,8	0,3	0,2	0,8	1,9
Kicsi	6,9	0	0	0	0	-19,8	0	0	0	-12,9

Forrás: EBA 2019-Q4 QIS adatok és EBA számítások

Megjegyzések: 99 bankot tartalmazó minta alapján: nagy (73, ebből G-SII 8 db, O-SII 46 db); közepes (22); kicsi (4). SA, a hitelkockázat standardizált megközelítése; IRB, a hitelminősítés belső minősítésen alapuló megközelítése; CCP, központi szerződő fél; SEC, értékpapírosítás; MKT, piaci kockázat; OP, működési kockázat; CVA, hitelértékelési kiigazítás; LR, tőkeáttételi arány; OF, output floor. Δ MKT „reduced bias” becslésen alapul. Δ CVA a 2020 júliusi CVA keretrendszer alapján. Az Δ OF hatás az output floor megvalósításának a "main approach" módszertanán alapul.

b./ EU specifikus scenárió

Az EU specifikus scenárió esetében a Bázél III-as reformok 13,1%-kal növelhetik a Tier 1 MRC értékeket a 2019-es alappályához képest. Az első scenárióhoz képest alacsonyabb hatás az Európai Bizottság által kért, az EBA által a scenárióba foglalt kiegészítő elemeknek köszönhető, amelyek csökkentik az MRC hatást a kapcsolódó specifikus kockázati típusokra nézve. Az MRC növekedést erősíti ugyanakkor az output floor növekvő hatása. Az alacsonyabb MRC hatás következtében az átlagos teljes tőkeráta 18,2%-

ról 16,1%-ra csökkenne, a tőkehiány pedig 33,0 milliárd euró lenne, amiből 17,4 milliárd euró vonatkozna a CET1 tőkére.

A korábbi CfA jelentés eredményeihez hasonlóan, a mostani hatástanulmány szerint is a legnagyobb hatása az output floor-nak illetve a hitel és az operációs kockázatnak van. A CVA kockázat kisebb mértékben járul hozzá az összhatáshoz a korábbi számításokhoz képest, de fontos figyelembe venni, hogy itt már az új CVA szabályozási keretek szerint történtek a számítások.

Százalékos változás a T1 MRC (a jelenlegi T1 MRC-hez képest) bank méret szerint, EU specifikus scenárió, 2019 decemberi adatok

Bank méret	Δ SA	Δ IRB	Δ CCP	Δ SEC	Δ MKT	Δ OP	Δ CVA	Δ LR	Δ OF	Δ Total
Össz. bank	1,7	1,3	0	0,4	0,8	1,7	0,5	-0,1	6,9	13,1
Nagy	1,7	1,4	0	0,4	0,8	1,7	0,5	-0,1	7,1	13,4
GSII	1,4	3,1	0	0,6	0,5	2,1	0,6	0	7,6	15,9
OSII	2	-1,2	0,1	0,3	1,3	1,4	0,4	0,2	7,3	11,6
Közepes	2	0,1	0	-1,1	-0,9	0,2	-0,2	0,1	0,8	1
Kicsi	4,9	0	0	0	0	-19,8	0	0	0	-14,9

Forrás: EBA 2019-Q4 QIS adatok és EBA számítások

Megjegyzések: 99 bankot tartalmazó minta alapján: Nagy (73, ebből G-SII 8 db, O-SII 46 db); Közepes (22); Kicsi (4). SA, a hitelkockázat standardizált megközelítése; IRB, a hitelminősítés belső minősítésen alapuló megközelítése; CCP, központi szerződő fél; SEC, értékpapírosítás; MKT, piaci kockázat; OP, működési kockázat; CVA, hitelértékelési kiigazítás; LR, tőkeáttételi arány; OF, output floor. Δ MKT „reduced bias” becslésen alapul. Δ CVA a 2020 júliusi CVA keretrendszer alapján. Az Δ OF hatás az output floor megvalósításának a "main approach" módszertanán alapul.

Eltérő Bázél III hatás a bankok mérete szerint

A Bázél III reformoknak jelentősen nagyobb hatása van a nagy és rendszerszinten jelentős pénzügyi intézményekre, mint a közepes és kisebb bankokra. Az utóbbiakra megfigyelhető, hogy hitelkockázatra vonatkozó sztenderd módszertan alkalmazásának van jelentős hatása a tőkekövetelmény növekedésére, az output floor hatása alacsony, a működési kockázatra vonatkozó reformok hatása pedig negatív. A kicsi és közepes bankok ugyanakkor a mintában kisebb számban voltak jelen, így óvatosan kell interpretálni a rájuk vonatkozó eredményeket.

A reformok várt hatása heterogén országokra, illetve üzleti modellekre lebontva. A tőkekövetelmények növekedése nem tekinthető egyértelmű iránynak: számos bank, különösen a kis és közepes bankok tőkekövetelménye csökkenhet is a jelenlegi szintről a sztenderd módszer és a működési kockázat számítására vonatkozó változások miatt. A korábbi jelentéshez hasonlóan, a tőkehiány szinte kizárólagosan nagy bankoktól származik, döntően globálisan rendszerszinten jelentős intézményektől (G-SIIs).

MREL hatás

Az Európai Bankhatóság frissítette és a jelentésben közzétette számításait a Bázél III reformok MREL-re vonatkozó hatásaira vonatkozóan, 2019. decemberi adatokat használva. Az EBA figyelembe vette, hogy a BRRD2 hamarabb alkalmazható lesz, mint a felülvizsgált Bázél III-as szabályok, így a hatások külön lettek értékelve azokra a pénzügyintézetekre, amelyekre várhatóan vonatkoznak a szabályok (G-SII-k, nagybankok), valamint a többi pénzügyintézményre. A Bázél III scenárióban a teljes Bázél III miatt kialakuló MREL hiány 7,0 és 8,6 milliárd euró között mozgott. Az EU specifikus scenárió esetében az MREL hiány körülbelül 2 milliárd eurónak felelt meg.

Az európai jelentéstételi keretrendszer frissítése

Az EBA december 22-én [publikálta](#) az Európai Unió bankokra vonatkozó jelentési keretrendszer 3.0-s frissítését és a technikai követelményeket (Implementing Technical Standards - ITS) a pénzügyintézetek Pillér 3-as közzétételére vonatkozóan.

A jelentéstételi keretrendszer frissítését az tette lehetővé, hogy az Európai Bizottság elfogadta a [Supervisory Reporting Implementing Act](#)-et és ennek a mellékleteit, amelyek magába foglalják a CRR2 és a Prudential Backstop Regulation adta változásokat.

Az Európai Bizottság által elfogadott ITS-nek a célja, hogy a pénzügyintézetek közzétételi kötelezettségek során a közzétételek konzisztenciája javuljon. Az EBA frissítette a kvantitatív adatok közzétételére és felügyeleti jelentésekre vonatkozó áttekintését (mapping). Ennek a célja a felügyeleti megfelelési folyamat támogatása, a konzisztencia fejlesztése a közzétett adatok minőségének a javítása. Az EBA továbbá publikált egy összefoglaló segédanyagot is, bemutatva, hogy az egyes intézménytípusoknak milyen rendszerességgel kell az egyes sablonokat és adattáblákat közzétenni, hogy megfeleljenek a CRR2-nek.

Az EBA emellett közzétette az első fázisát a jelentési keretrendszer technikai csomagjának (v3.0). Ez a csomag meghatározza a sztenderd specifikációkat az EBA jelentési kötelezettségek implementálásához. A csomag magába foglalja a validációs szabályokat, a Data Point Model (DPM) adatszótárt és az új XBRL taxonómiát, illetve az EBA frissítette a DPM lekérdező eszközét is. Az EBA által közzétett technikai csomag magába foglalja a jelentési követelményeket a FINRP, COREP, saját tőke (beleértve az FRTB-t), a likviditási COREP tábla, megterhelt eszközök, nagy kitétségek, tőkeáttételi ráta és a G-SII adatok vonatkozásában is.

Kapcsolat:

Rakó Ágnes partner

M: +36 70 370 1792
E: agnes.rako@kpmg.hu

Szalai Péter igazgató

M: +36 70 370 1739
E: peter.szalai@kpmg.hu

Wieder Gergő senior menedzser

M: +36 70 333 1471
E: gergo.wieder@kpmg.hu

Soltész József menedzser

M: +36 70 370 1766
E: jozsef.soltesz@kpmg.hu

KPMG.hu

Az itt megjelölt információk tájékoztató jellegűek, és nem vonatkoznak valamely meghatározott természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiség nélküli szervezet körülményeire. Társaságunk ugyan törekszik pontos és időszerű információkat közölni, ennek ellenére nem vállal felelősséget a közölt információk jelenlegi vagy jövőbeli hatályosságáért. Társaságunk nem vállal felelősséget az olyan tevékenységből eredő károkért, amelyek az itt közölt információk felhasználásából erednek, és nélkülözik társaságunknak az adott esetre vonatkozó teljes körű vizsgálatát és az azon alapuló megfelelő szaktanácsadást. A KPMG név, a KPMG logó a KPMG International lajstromozott védjegye.

© 2021 A KPMG Tanácsadó Kft., a magyar jog alapján bejegyzett korlátolt felelősségű társaság, és egyben a KPMG International Limited („KPMG International”) angol „private company limited by guarantee” társasághoz kapcsolódó független tagtársaságokból álló KPMG globális szervezet tagtársasága. Minden jog fenntartva.